

Energi- och klimatplan 2024 – 2030

HÄSSLEHOLMS KOMMUN

► Hässleholm nästa.

Innehåll

Målbild av vägen mot en fossilbränslefri Hässleholm	4
Energi- och klimatplan för Hässleholms kommun	6
Därför behövs en energi- och klimatplan	6
Det här gör Hässleholm	7
Så här togs planen fram	7
Energiprinciper.....	8
Fokusområden i planen.....	8
Lokala mål och aktiviteter	9
1. Fokusområde: Transporter och mobilitet	10
Mål 1.1 Ökad andel fossilbränslefritt i fordonsflottan i kommunens förvaltningar och bolag..	10
Mål 1.2 Minska transporter med bil och lastbil i kommunens förvaltningar och bolag.....	10
Mål 1.3 Underlätta för fossiloberoende transporter i hässleholm som geografiskt område....	11
2. Fokusområde: Byggnader och fastigheter	13
Mål 2.1 Minska energiförbrukningen i fastigheter som används av kommunen och kommunala bolag.	13
Mål 2.2 Endast fossilfri uppvärmning i kommunala fastigheter och minskad eluppvärmning till fördel för ökad fjärrvärme i kommunens geografiska område.	14
Mål 2.3 Öka produktion av solenergi i kommunens förvaltningar och bolag och öka produktionen av förnybar energi i kommunens geografiska område	14
3. Fokusområde: Konsumtion.....	16
Mål 3.1 Halvering av klimatutsläpp från offentlig konsumtion år 2030.	16
Mål 3.2 Halvering av klimatutsläppen från medborgarnas konsumtion år 2030.....	17
4. Fokusområde: Energitillförsel, elsäkerhet och effektbehov	18
Mål 4 Verka för en leveranssäker och fossilfri energiförsörjning	18
5. Fokusområde: Upptag av koldioxid från atmosfären	19
Mål 5 Verka för en ökad kolinlagring i såväl kommunens geografiska markyta som i marken i kommunal ägo	19
Genomförandet.....	20
Uppföljning av planen.....	20
Revidering av planen	20

Bilagor

1. Nulägesanalys
 - a. Sveriges och Skånes energi- och klimatmål 2020 och 2030
 - b. Uppföljning av Sveriges klimatmål för 2020 i Sverige och i Hässleholm
 - c. Energianvändning i Hässleholms kommun
 - d. Utsläpp av växthusgaser i Hässleholms kommun
 - e. Intervjuer med näringslivet
 - f. Klimatenkäter till medborgare och medarbetare
2. Fördjupning om energiprinciper och hur dessa påverkar innehållet i planen
3. Hur togs energi- och klimatplanen fram?
4. Konsekvenser av planens genomförande
5. Koppling till andra kommunala styrdokument

Diarienummer: M-2020-601/KLF 2021/864

Fastställt den: 2024-06-10

Fastställt av: Kommunfullmäktige § 72/2024

För revidering ansvarar: Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

För uppföljning ansvarar: Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Dokumentet gäller för: Hässleholms kommun

Giltighetsperiod: 2024-06-17 – tills vidare

Ersätter: Energi- och klimatplan för Hässleholms kommun, 2010-05-31

Kommunal författningssamling: Program och handlingsplaner

Antagen: 2010-05-31

Målbild av vägen mot en fossilbränslefri Hässleholm

Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar. En omställning till ett klimatneutralt och fossilbränslefritt samhälle är nödvändigt för att Sverige ska bli ett fossilfritt välfärdsland.¹ Planen beskriver hur Hässleholms kommun ska bidra till att nå de nationella energi- och klimatmålen till år 2030.

Två år efter det att energi- och klimatplanen är antagen ser vi redan effekterna.

Kommunens fordonssamordning är i gång, fossiloberoende fordon köps in i enlighet med kommunens riktlinjer för fordonsinköp och en plan för utbyggnad av laddinfrastruktur är framtagen. En utredning om bilpooler är inledd. Hässleholm Miljö har en plan för 100 procent fossilfria transporter i hela bolaget senast 2027.

Kommunen energieffektiviserar sina fastigheter i en större omfattning och snabbare takt än då planen antogs. Gröna lån har sökts för finansiering och det finns stora chanser att få dessa godkända. Underhållsskulden minskar och fastigheternas värde ökar.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen är medveten om sin viktiga roll för omställningen till en energieffektiv och fossilfri kommun. Genom att inkludera energi i sina planer, strategier, tillsyn och rådgivning ökar andelar av fossilfria transporter, cyklingen blir säkrare och enklare, produktion av förnybar energi ökar och förutsättningar för energismarta hus förbättras. Förvaltningens fokus på grön infrastruktur och vattenhantering fortsätter och bidrar till att stärka kommunens möjligheter att möta klimatförändringarnas effekter.

Hässleholm Miljö erbjuder väl utvecklade energitjänster som förenklar för kunderna att energi-effektivisera. Utbyggnaden och förtätningen av fjärrvärmenätet fortlöper. Bolaget har börjat utreda ny produktion av förnybar energi, kanske även vätgas.

Genom sitt deltagande i allmännyttans klimatinitiativ fortsätter Hässleholm att energieffektivisera och ställa om. Miljöhänsyn präglar nybyggnation så att klimatutsläpp från byggprocess och drift minskar. Installation av moderna styrsystem förenklar hyresgästernas hållbara livsstil.

HIBAB fortsätter att jobba med miljöcertifieringar av nya och befintliga byggnader. Detta leder till viktiga energieffektiviseringar och till nya installationer av solenergi i linje med planens mål. Kunderna uppskattar HIBAB:s hållbarhetsengagemang och fler vill teckna den gröna bilagan till hyresavtalet.

Den årliga energiuppföljningen tas fram som vanligt. Den visar en trend om ständigt bättre resultat vilket redovisas i kommunens årsredovisning. Uppföljningen är ett uppskattat inslag i arbetet för att bli en energieffektiv och fossilfri kommun som väcker engagemang i kommunens förvaltningar.

¹ Ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne. Klimat- och energistrategi för Skåne. Länsstyrelsen i Skåne, Region Skåne, Kommunförbundet Skåne, 2018.

Näringslivet i kommunen jobbar vidare på den redan inslagna gröna vägen. Hållbarhet är en integrerad del av affärsmodell. Kommunen är något bättre på att stödja näringslivets strävan mot fossilfria företag 2045. Även lokala miljöföreningar intensifierar sitt viktiga klimatarbete.

Händelserna gör att fler medarbetare i kommunkoncernen får upp ögonen för hållbarhet och vågar bidra med idéer om hur kommunen kan bli mer resurseffektiv. Ledningen lyssnar och agerar. Klimatutsläpp från offentlig konsumtion kan komma att minska framöver. En diskussion om hur kommunen ska hjälpa sina medborgare att ställa om till en klimatsmart livsstil startas, något som välkomnas av invånarna och näringslivet.

Sju år efter det att energi- och klimatplanen är antagen har kommunen nått nivån för de nationella energi- och klimatmålen till år 2030:

- 50 % effektivare energianvändning jämfört med 2005
- 63 % lägre klimatutsläpp jämfört med 1990
- 70 % lägre klimatutsläpp för transporter jämfört med 2010
- ökad produktionen av förnybar el med målet att nå 100 % förnybar år 2040
- och högst fem ton koldioxidekvivalenter per person och år från konsumtion (regionalt mål).

Energi- och klimatplan för Hässleholms kommun

Planen beskriver hur Hässleholms kommun ska bidra till att nå de nationella energi- och klimatmålen till år 2030, vilka omfattar:

- 50 % effektivare energianvändning jämfört med 2005
- 63 % lägre klimatutsläpp jämfört med 1990
- 70 % lägre klimatutsläpp för inrikes transporter jämfört med 2010
- öka produktionen av förnybar el (100 % förnybar elproduktion år 2040)

Ovanstående är Sveriges etappmål på vägen mot det nationella målet "begränsad klimatpåverkan". Målet är att Sverige senast år 2045 ska ha ett nettonollutsläpp. Minst 85 procent av reduktionen av utsläpp ska ske i Sverige. Utöver dessa mål knyter kommunen an till Skånes energi- och klimatmål gällande konsumtion där det framgår att år 2030 ska utsläppen från privat och offentlig konsumtion vara högst fem ton koldioxidekvivalenter per person och år. I planen beskrivs kommunens energi- och klimatmål (mål) och aktiviteter för hur Hässleholm kan bidra till målen ovan. Energi- och klimatplanen har även en tydlig koppling till kommunens övergripande mål att Hässleholms kommun erbjuder attraktiva och hållbara livsmiljöer i hela kommunen.

Vad kommunen bör göra inom energi- och klimatområdet beskrivs i en omvärldsanalys som framställer kommunens aktuella läge i relation till gällande regler och krav. Denna plan är ett styrdokument som beskriver vad kommunen behöver göra inom energi- och klimatområdet för att nå uppsatta mål.

Därför behövs en energi- och klimatplan

Enligt lag (1977:439) om kommunal energiplanering ska kommunerna främja hushållningen med energi samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel. Det ska i varje kommun finnas en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen. I en sådan plan ska det finnas en analys av vilken inverkan den i planen upptagna verksamheten har på miljön, hälsan och hushållningen med mark och vatten och andra resurser.

Kommunerna har ett ansvar att bidra till de beslutade nationella målen. Därför antas de nationella energi- och klimatmålen som vägledande för Hässleholms kommun.

Det regionala målet om konsumtion möjliggör arbetet med medborgarnas attityder och förståelse för den nödvändiga energiomställningen av samhället. Medborgarnas insatser bidrar till att nå övriga mål om att minska klimatutsläpp inom kommunens geografiska område men också till att minska utsläpp som sker i andra delar av Sverige och världen som en följd av kommuninvånarnas konsumtion.

Det här gör Hässleholm

Hässleholms kommun styr över sina egna verksamheter och kan agera för att minska deras klimatpåverkan. Genom kostnadseffektiva åtgärder är det möjligt att nå en energieffektivisering av byggnader, samt ett minskat fossilberoende i personalbilsflottan.

Kommunen har möjlighet att skapa förutsättningar som förenklar för företag, organisationer och invånare att energieffektivisera och bli oberoende av fossil energi. Därför omfattar planen mål och aktiviteter för energiomställningen av kommunen som geografisk enhet.

Så här togs planen fram

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har gett miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att aktualisera kommunens energi- och klimatplan från 2010. Hässleholm Miljö AB har bistått med kompetens för att ta fram underlag och omvärldsanalys (se bilaga 1). Analysen innehåller en kartläggning av nationella, regionala och lokala mål, trender och beslut; en nulägesanalys om tillförsel, distribution och förbrukning av energi i kommunen samt om kommunens klimatutsläpp; en uppföljning och utvärdering av kommunens energi- och klimatplan från 2010. En politisk referensgrupp har bidragit med de politiska ambitionerna. Ett fyrtiotal medarbetare från kommunala förvaltningar och kommunens bolag deltog i att ta fram underlag till planen, diskuterade nuläget, mål och aktiviteter och stöttade förankringsarbetet i organisationen. Genom ett tiotal intervjuer med företag och branschorganisationer i kommunen kartlades åtgärder som kommunen kan genomföra för att förenkla näringslivets energiomställning. Via webbenkäter kunde medarbetare och invånare inkomma med åsikter, förväntningar och förslag. Slutligen skickades planen på remiss till nämnder och styrelser i kommunen, de politiska partierna och andra relevanta intressenter. Då konjunktur och omvärld gav en stor påverkan under 2022 och 2023 gjordes en revidering av planens målsättningar och aktiviteter innan förslaget togs upp för beslut.

Energiprinciper

För att vägleda arbetet mot angivna mål finns det några viktiga principer. Principerna hjälper till att identifiera de mest effektiva åtgärderna för att nå målen. Genom att ta hänsyn till dessa principer kan åtgärderna i planen utformas på ett kostnadseffektivt sätt. Följande principer användes för att ta fram lokala mål och åtgärder:

- Minska förbrukning och ta vara på energi, till exempel spillvärme.
- Konsumera och producera förnybar energi.
- Bygga infrastruktur och bidra till positiva förutsättningar för att möjliggöra effektiviseringar och omställningen till fossilfritt.
- Kompensera för fossil energi.

Primärenergifaktor är ett mått på den totala energiåtgång som krävs för att generera användbar energi och ger också vägledning i valet av åtgärder. Mer information om principerna och hur dessa påverkar planens innehåll finns i bilaga 2.

Fokusområden i planen

I Sverige delas användningen av energi vanligen in i tre sektorer: transporter, industrier och bostäder. På senaste tiden har ett konsumtionsperspektiv inkluderats i klimatarbetet. Det handlar inte bara om att ta ansvar för de klimatpåverkande utsläpp som sker inom kommunens geografiska område, utan också om att minska de utsläpp som sker i andra delar av världen som en följd av den konsumtion som kommunens invånare står för.

Enligt lag ska kommunerna, i sin planering, verka för en säker och tillräcklig energitillförsel. Därför innehåller planen aktiviteter kopplade till ökad produktion av fossilfri energi och åtgärder på lokal nivå för att motverka effektbrister. För att motverka klimatförändringarna behövs stora negativa utsläpp där koldioxid tas från atmosfären. En ökad inlagring av koldioxid i mark och vegetation samt i byggmaterial, kan minska koldioxidhalten i luft.

Planens mål och aktiviteter kan därför kategoriseras i följande fokusområden:

- Transporter och mobilitet
- Byggnader och fastigheter
- Konsumtion
- Energitillförsel, elsäkerhet och effektbrist
- Upptag av koldioxid i skog och mark

Lokala mål och aktiviteter

För att bidra till att nå de nationella målen sätter kommunen egna lokala mål inom energi- och klimatområdet och genomför aktiviteter dels i kommunen som organisation, dels för kommunen som geografisk enhet. Mål och aktiviteter samlas under respektive fokusområde. Till flertalet av målen finns nyckeltal för uppföljning.

Utöver de aktiviteter som belyses i planen finns redan politiska beslut som bidrar till att målen uppnås, dessa beskrivs inte i planen. För att öka aktiviteternas effektivitet används energiprinciperna som beskrivs ovan. Miljönyttan av åtgärderna beror ofta på hur effektivt åtgärderna genomförs. Åtgärder som inte kräver stora investeringar, som till exempel informationsinsatser för att effektivisera tjänsteresor, kan ge stor effekt om man lyckas förändra beteende hos många medarbetare i olika förvaltningar. Med tanke på förvaltningarnas och bolagens olika förutsättningar är det svårt att i förväg ta fram en detaljerad prioriteringsordning kopplad till effektivitet.

1. Fokusområde: Transporter och mobilitet

Transporter i Sverige är starkt beroende av fossila bränslen. Inrikes transporter svarar för en tredjedel av landets totala utsläpp av växthusgaser. Vi kan göra aktiva val för att minska klimatpåverkan av våra resor.

Energi- och klimatplanen har fokus på effektiva och fossilfria transporter inom kommun-koncernens organisation. Få aktiviteter gäller transporter i kommunen som geografisk enhet. Detta område behandlas i stället i kommunens trafikstrategi.

MÅL 1.1 ÖKAD ANDEL FOSSILBRÄNSLEFRITT I FORDONSFLOTTAN I KOMMUNENS FÖRVALTNINGAR OCH BOLAG.

Nyckeltal

Fossilosiloberoende personbilar i kommunorganisationen

(andel)

Nuläge 2022: 45,5 procent

Målvärde 2027:.....ökning

Uppföljningsansvar: Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Fossiloberoende lätta lastbilar i kommunorganisationen

(andel)

Nuläge 2022: 50,6 procent

Målvärde 2027:.....ökning

Uppföljningsansvar: Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Aktiviteter i riktning mot målet	Ansvar
Hässleholm Miljös verksamhetsområde vatten och avlopp tar fram en plan för omställningen till fossilbränslefria transporter	Hässleholm Miljö AB

MÅL 1.2 MINSKA TRANSPORTER MED BIL OCH LASTBIL I KOMMUNENS FÖRVALTNINGAR OCH BOLAG.

Nyckeltal

Total förbrukning av fossila bränslen i förvaltningarnas fordon

(andel)

Nuläge 2022: ökning med 0,8 procent sedan 2018

Målvärde 2027:.....minskning med 4 procent

Målvärde 2030:.....minskning med 10 procent
 Uppföljningsansvar: Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Körsträcka för koncernens fordon

(km)

Nuläge 2022: 6 089 282 km, ökning med 7,9 procent sedan 2018

Målvärde 2027:.....minskning med 4 procent

Målvärde 2030:.....minskning med 10 procent

Uppföljningsansvar: Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Aktiviteter i riktning mot målet	Ansvar
Förenkla för fossiloberoende tjänsteresor.	Samtliga nämnder och bolag
Utreda och etablera fordonspooler där fordon kan delas mellan förvaltningar.	Kommunstyrelsen
Ytterligare effektivisering av biltransporter inom omsorgen.	Omsorgsnämnden
Ytterligare effektivisering av insamlingen av hushållsavfall.	Hässleholm Miljö AB

MÅL 1.3 UNDERLÄTTA FÖR FOSSILOBEROENDE TRANSPORTER I HÄSSLEHOLM SOM GEOGRAFISKT OMRÅDE

Det finns viktiga åtgärder i kommunens trafikstrategi 2030 med inverkan på transporter-
 nas energi- och klimatpåverkan. Särskilt viktiga är åtgärder riktade till att effektivisera bil-
 resor och öka gång, cykel och kollektivtrafik, förbättra gång- och cykelinfrastruktur och
 fortsätta arbetet med utvecklingen av kollektivtrafiken. Stadsplanering är ett avgörande
 verktyg för att lyckas. I denna plan tillkommer några få aktiviteter som kompletterar andra
 dokument inom området.

Nyckeltal

Befolkning i kollektivnära läge

(andel)

Nuläge 2022: 57,8 procent

Målvärde 2030:.....ökning

Uppföljningsansvar: Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Genomsnittlig körsträcka med personbil

(mil/invånare)

Nuläge 2022: 693,1 mil/invånare

Målvärde 2030:.....minskning

Uppföljningsansvar: Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Aktiviteter i riktning mot målet	Ansvar
Verka för nyetableringar av tankställen för förnybara drivmedel i kommunen.	<i>Kommunstyrelsen</i>
Verka för utbyggnaden av laddinfrastruktur.	<i>Kommunstyrelsen och Tekniska nämnden och Hässlehem</i>
Verka för utvecklingen av kollektivtrafik och klimatvänliga transportsätt på landsbygden.	<i>Kommunstyrelsen</i>
Skapa förutsättningar i den fysiska planeringen för att minska bilanvändningen och att förutsättningarna för miljöanpassade och resurssnåla transporter förbättras.	<i>Miljö- och stadsbyggnadsnämnden</i>

2. Fokusområde: Byggnader och fastigheter

Tack vare utfasning av olja för uppvärmning, effektivare elprodukter, bättre och tätare byggnader har utsläpp från våra hus minskat. Potentialen för energieffektivisering av fastighetsdrift är fortfarande stor. Byggprocessen och materialvalet för nya byggnader genererar omfattande klimatutsläpp och kräver åtgärder vid planering, projektering och byggnation.

Energi- och klimatplanen innehåller mål och aktiviteter för energieffektivisering och för användning och produktion av förnybar energi i drift och byggnation av fastigheter inom kommunkoncernen. Det innehåller också aktiviteter som skapar förutsättningar som förklarar för medborgare, företag och organisationer i kommunen att ställa om sina fastigheter.

MÅL 2.1 MINSKA ENERGIFÖRBRUKNINGEN I FASTIGHETER SOM ANVÄNDS AV KOMMUNEN OCH KOMMUNALA BOLAG.

Nyckeltal

Energianvändning i kommunala fastigheter

(kWh/m)

Nuläge 2022: 150,2 kWh/m²

Målvärde 2030:.....minskning 20 procent

Uppföljningsansvar: Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Aktiviteter i riktning mot målet	Ansvar
Införande av arbetssätt "värdeskapande fastighetsförvaltning"	Tekniska nämnden
Byta belysning i offentliga miljöer till LED.	Tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden
Aktualisera bolagets energikartläggning och ta fram en ny plan för energieffektivisering av processer och byggnader.	Hässleholm Miljö AB
Fortsatt arbete med att energieffektivisera fastighetsbeståndet	Hässlehem
Fortsatt miljöcertifiering av befintligt fastighetsbestånd och nya projekt.	HIBAB

MÅL 2.2 ENDAST FOSSILFRI UPPVÄRMNING I KOMMUNALA FASTIGHETER OCH MINSKAD ELUPPVÄRMNING TILL FÖRDEL FÖR ÖKAD FJÄRRVÄRME I KOMMUNENS GEOGRAFISKA OMRÅDE.

Nyckeltal

**Uppvärmning av förvaltningarnas fastighetsbestånd exklusive elanvändning
(kWh)**

Nuläge 2022: olja: 155 837 kWh, fjärrvärme: 28 049 300 kWh

Målvärde 2030:.....olja: 0 kWh, fjärrvärme: ökning

Uppföljningsansvar: Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Aktiviteter i riktning mot målet	Ansvar
Möjliggöra för uppföljning av separat mätning på eluppvärmning.	<i>Tekniska nämnden</i>
I samarbete med Hässleholm Miljö AB verka för energieffektivisering av fastigheter uppvärmda med fjärrvärme.	<i>Tekniska nämnden och HMAB</i>
Produktionsprocesser i verksamhetsområde "vatten och avlopp" ska bli oberoende av fossilt bränsle.	<i>Hässleholm Miljö AB</i>
Avyttra den sista oljepannan.	<i>Hässleholm</i>

MÅL 2.3 ÖKA PRODUKTION AV SOLENERGI I KOMMUNENS FÖRVALTNINGAR OCH BOLAG OCH ÖKA PRODUKTIONEN AV FÖRNYBAR ENERGI I KOMMUNENS GEOGRAFISKA OMRÅDE

Nyckeltal

**Solenergi på kommunens fastigheter
(installerad effekt i kW)**

Nuläge 2022: 715,4 kW-effekt

Målvärde 2030:.....2 250 kW-effekt

Uppföljningsansvar: Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Aktiviteter i riktning mot målet	Ansvar
Arbetssätt för att vid nybyggnationer och takbyte utreda solcellsanläggningar och energilagring i syfte att kunna välja det mest energi- och kostnadseffektiva alternativet.	<i>Tekniska nämnden</i>
Installera solceller på kommunkoncernens fastigheter med minst 250 kW/år installerad effekt.	<i>Tekniska nämnden</i>
Hässleholm Mijö AB ska jobba för mer produktion av el från värmeunderlaget men också för installation av solenergi på bolagets fastigheter och anläggningar samt utreda möjligheten att lagra energiöverskottet genom framställning av vätgas med elektrolys.	<i>Hässleholm Miljö AB</i>
Utreda möjligheter att utöka installation av solenergi på fastigheterna	<i>Hässlehem</i>

3. Fokusområde: Konsumtion

Klimatutsläpp från produktionen i Sverige har minskat men vi konsumerar mer produkter från andra länder än tidigare. Vid produktion och transport till Sverige uppstår klimatutsläpp i andra länder som hör till vår konsumtion. Genom att minska inköp av nya produkter och välja klimatvänligare alternativ minskar vårt klimatavtryck.

Planen tar sats på befintliga initiativ som syftar till att minska miljöpåverkan från konsumtion och innehåller förslag på ett omtag mot 2025.

MÅL 3.1 HALVERING AV KLIMATUTSLÄPP FRÅN OFFENTLIG KONSUMTION ÅR 2030.

Aktiviteter i riktning mot målet	Ansvar
Vid kommunal ny- och ombyggnation ska livscykelanalys tillämpas redan i projekteringsfasen för att minimera klimatutsläpp och energiförbrukning under byggnation.	<i>Tekniska nämnden</i>
Utreda möjligheten att ställa krav på livscykelanalys i exploateringsavtal och markanvisningsavtal.	<i>Tekniska nämnden</i>
Genom att handla upp certifierade byggnader minskar klimatpåverkan från byggnationsprocesser och från materialvalet.	<i>HIBAB</i>
Projekt finansieras genom gröna lån, en hållbar finansiering som bidrar till planens mål.	<i>HIBAB</i>
De kommunala bolagen tar fram metoder för sina verksamheter i syfte att minska klimatutsläpp kopplade till konsumtion.	<i>Hässleholm Miljö AB, HIBAB, Hässlehem</i>

MÅL 3.2 HALVERING AV KLIMATUTSLÄPPEN FRÅN MEDBORGARNAS KONSUMTION ÅR 2030.**Nyckeltal****Utsläpp till luft av växthusgaser totalt***(ton CO2-ekvivalenter/invånare)*

Nuläge 2021: 5,2 ton CO2-ekvivalenter/invånare

Målvärde 2030:.....5,0 ton CO2-ekvivalenter/invånare

Uppföljningsansvar: Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Aktiviteter i riktning mot målet	Ansvar
Utveckla kommunens kommunikation kring i syfte att uppmuntra, inspirera och informera allmänheten och näringslivet om minskad klimatpåverkan.	<i>Alla nämnder och bolag</i>
Hässleholm Miljö AB arbetar vidare med utbildningsinsatser riktade mot skolan.	<i>Hässleholm Miljö AB</i>
Utredning om möjlighet att använda tekniska och informativa lösningar som återkopplar energi- och vattenförbrukning till hyresgästerna i syfte att motivera till effektiviseringar av energi- och vattenförbrukning.	<i>Hässlehem</i>
Hyresavtal med kallhyra som standard och marknadsföring av hyresavtalets gröna bilaga hjälper hyresgästerna att minska sin miljö- och klimatpåverkan.	<i>HIBAB</i>

4. Fokusområde: Energitillförsel, elsäkerhet och effektbehov

Hässleholms kommun ligger i Sveriges södra elområde, SE 4, där elförbrukningen är ungefär fyra gånger större än elproduktionen. Detta kombinerat med en begränsad överföringskapacitet och ökad efterfrågan skapar utmaningar för energiförsörjningen. Effekttoppar kan inte fullt ut kompenseras genom utbyggnaden av väderberoende energikällor som inte är tillgängliga när efterfrågan är störst vid kalla och mörka vinterdagar. Utöver utbyggnaden av stamnätet för ökad överföringskapacitet så behöver energisystemet kompletteras med funktioner för lagring och effekttreglering, till exempel batterier, vätgaslager och flexibla styrsystem.

Elektrifiering av transporterna kommer också att öka elbehovet lokalt. Redan idag finns det energikrävande industrianläggningar i kommunen och fler kan komma att etableras. Fokusområdet innehåller aktiviteter men inga mätbara mål.

Utöver påverkansarbete för en snabb utbyggnad av energiöverföringen, behöver kommunen öka den lokala elproduktionen och, när så är möjligt, öka självförsörjningsgraden (se mål 2.3). Detta behöver kompletteras med åtgärder för en flexiblere elanvändning så att inte alla behov uppstår samtidigt. Energieffektivisering och fjärrvärme i stället för eluppvärmning är viktiga åtgärder för att motverka effekttoppar.

MÅL 4 VERKA FÖR EN LEVERANSSÄKER OCH FOSSILFRI ENERGIFÖRSÖRJNING

Aktiviteter i riktning mot målet	Ansvar
Bevaka utvecklingen av lösningar för flexibel elanvändning, till exempel smarta och digitala lösningar, effekttaxa och lagringsteknik.	<i>Hässleholm Miljö AB</i>
Fortsätta erbjuda energi- och klimatrådgivning till privatpersoner och näringslivet.	<i>Miljö- och stadsbyggnadsnämnden</i>

5. Fokusområde: Upptag av koldioxid från atmosfären

Utöver omfattande minskning av klimatutsläpp kommer det att behövas få bort koldioxid ur atmosfären för att temperaturen ska stabilisera sig på en två-gradig ökning. Det finns två sätt att göra det; genom teknik som fångar upp och lagrar koldioxiden och genom ökad upptagning av koldioxid i träd och mark. Metoderna är i olika utvecklingsstadier och utvärderas för de svenska förhållandena.

I Hässleholm finns det möjlighet att öka kolinlagring i skog och mark samt i byggmaterial. I skog genom skydd av skog och produktiv skog, förbättrad tillämpning av traditionella skogsskötselmetoder (främst i samband med föryngring, röjning och gallring) som leder till ökad virkesproduktionen och koldioxidupptag. En ökad skogstillväxt ökar även potentialen för substitution av fossil energi och fossilintensiva produkter. I mark genom skydd av torvmark och våtmark, ökad vallodling, plöjningsfri odling, ökad användning av mellangrödor, fler träd och buskar i främst kantzoner och betesmark, produktion och användning av biokol.

MÅL 5 VERKA FÖR EN ÖKAD KOLINLAGRING I SÄVÄL KOMMUNENS GEOGRAFISKA MARKYTA SOM I MARKEN I KOMMUNAL ÄGO

Aktiviteter i riktning mot målet	Ansvar
Identifiera och återfukta organogena jordar i kommunal ägo.	<i>Tekniska nämnden</i>
Utreda möjligheten att producera och/eller använda biokol.	<i>Hässleholm Miljö AB</i>
Verka för att bevara våtmarker och etablera nya.	<i>Miljö- och stadsbyggnadsnämnden och HIBAB</i>

Genomförandet

För aktiviteter som lyfts i denna plan, anges nämnden som ansvarig för aktiviteten. Även kommunala bolag tilldelas ansvar för en del aktiviteter.

De ansvariga ska se till att aktiviteten genomförs i den takt som behövs för att nå uppsatta mål utifrån de givna förutsättningarna i budget. Varje år fastställer kommunfullmäktige strategisk plan med budget vilken ska förhålla sig till kommunens styrdokument. Eftersom målen i energi- och klimatplanen gäller över flera mandatperioder, styrs det praktiska genomförandet av prioriteringar och ekonomiska förutsättningar som anges i kommunens budget. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser har ett gemensamt ansvar för att målen i energi- och klimatplanen nås och ska utifrån sitt respektive grunduppdrag och sina förutsättningar i budgeten integrera energi- och klimatplanens innehåll i verksamhetsplaneringen.

En del aktiviteter, som till exempel energieffektiviseringar i fastigheter och transporter, förväntas leda till minskade utgifter. För att öka takten i klimatomställningen kan en del av dessa besparingar användas till aktiviteter som bidrar till att nå planens mål. Framöver bör kommunen kartlägga nolläge, ta fram nyckeltal för uppföljning av besparingar och besluta om en policy om hur effekthemtagning ska återinvesteras.

Uppföljning av planen

Uppföljning av de lokala mål som gäller för kommunen som organisation sker genom den årliga energiuppföljningen som samordnas av miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen i början på varje år, i enlighet med befintlig rutin. I denna ingår främst kvantitativa nyckeltal. Energiuppföljningen är dessutom en viktig informationskälla bland annat för kommunens årsredovisning, för uppföljningen av riktlinjerna för resor, trafik och fordon samt för tekniska förvaltningens energieffektiviseringsstrategi.

Uppföljningen av de lokala mål som gäller för kommunens geografiska område görs genom bevakning av utvalda nyckeltal från kommun- och landstingsdatabasen (Kolada.se).

Revidering av planen

Planen revideras vid behov dock senast 2030. Då planen sträcker sig till 2030 måste arbetet med att aktualisera planen påbörja senast 2029, om inte lagstiftningen eller myndighetsbeslut om energiplaneringen har ändrats.

**Hässelholms
kommun**